

EMSLi liikmeküsitlus 2015

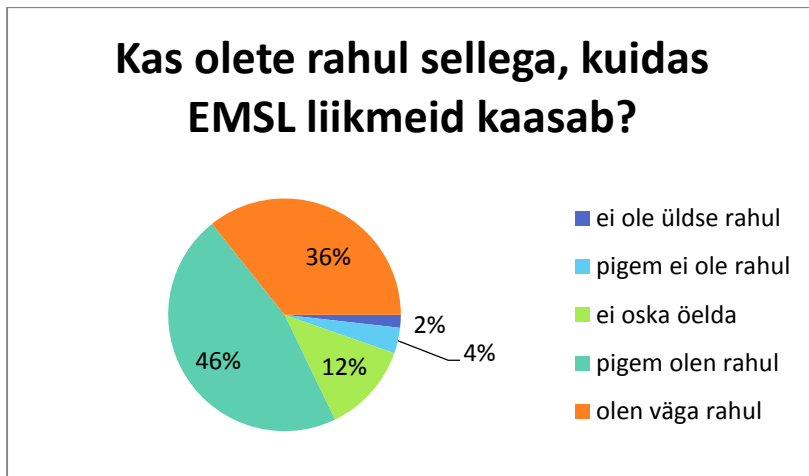
2015. aasta alguses läbiviidud liikmeküsitlusega tahtsime teada, kuidas on liikmed rahul EMSLi tööga: kas EMSL tegeleb teemadega, mis on ka liikmetele olulised; mida arvavad liikmed kaasamisest ning kas EMSLi infokanalid on tõhusad. Samuti uurisime, mis on liikmete ootused EMSLile 2015. aastal ning kuidas senisest paremini tööd teha.

Küsitluse kokkuvõttes on arvestatud 56 liikme tagasisidega (50,5% EMSLi liikmetest), mis on valimina esinduslik ning lubab järeldusi teha. Esitasime nii valikvastustega kui ka avatud küsimusi. Valikvastustega küsimuste puhul on vastajate meelsus esitatud ka joonistena, avatud küsimuste vastustest on kokkuvõttes toodud välja vaid relevantsemad kommentaarid neid kodeerimata.

Lisaks tagasisidele küsisime liikmetelt ka organisatsioonide töö ja korralduse kohta – liikmete arv, tegutsemisulatus, sissetulek, võrgustikesse/katusorganisatsioonidesse kuulumine. Neid vastuseid siinne kokkuvõtte ei analüüsi, informatsiooni kogusime eelkõige EMSLi liikmeskonnast ülevaate saamiseks.

I Liikmete kaasamine

Liikmete hinnang sellele, kuidas EMSL oma liikmeid kaasab, on valdavalt positiivne. Üle 80% vastajatest on kaasamisega kas väga rahul või pigem rahul. Üks vastanutest pole üldse rahul.

Liikmetele meeldib, et EMSL võimaldab neil erineval moel ning vastavalt soovile ja võimekusele osaleda (üritused, koolitused, teemaatilised liikmeklubid, arvamuste kogumine seaduseelnõuks või arengukontseptsiooniks). Arvamuste kogumise puhul meeldib kui EMSLi kontoris tehakse eeltöö ja valmistatakse sisendit paludes enne dokumendid ette. Nii oli näiteks eelmisel aastal tulumaksusoodustuse ja INFg maksuvormi puhul.

Liikmetele meeldib ka EMSLi aktiivne suhtlus e-maili ja nädalakirjade kaudu. Infovoog on mõõdukas, regulaarne ning info üritustest ja kaasaraäkimise võimalustest operatiivne, piisava ajavaruga. See aitab liikmetel olla kursis kodanikuühiskonna arengute ja tegemistega, samuti huvikaitsetööd ja rahastamisvõimalusi puudutava praktilise infoga. Kiideti huvikaitseteemade lahti seletatust ning konkreetseid ettepanekuid. Liikmetele on meeltnööda ka uudiskirjade humoorikas toon ja seegi, et EMSL vahendab oma infokanalites liikmete uudiseid.

Liikmed heidavad EMSLile ette, et liikmeklubid toimuvad peamiselt Tallinnas ning mujalt pärit liikmetel on tööpäeviti neis raske osaleda. See tekitab kõrvalejätetu tunde. Mõned liikmed ootavad enam suhtlemist ja nõustamist. Üks liikmetest soovib senisest sisulisemat ja osalemisel väiksemat koormust nõudvat kaasamist. Nimetati ka vajadust arvestada enam puuetega inimestega ning koostööd venekeelsete vabaühendustega.

Kuidas saaks EMSL rohkem kaasa aidata, et liikmete hääl oleks esindatud ja kuulda?

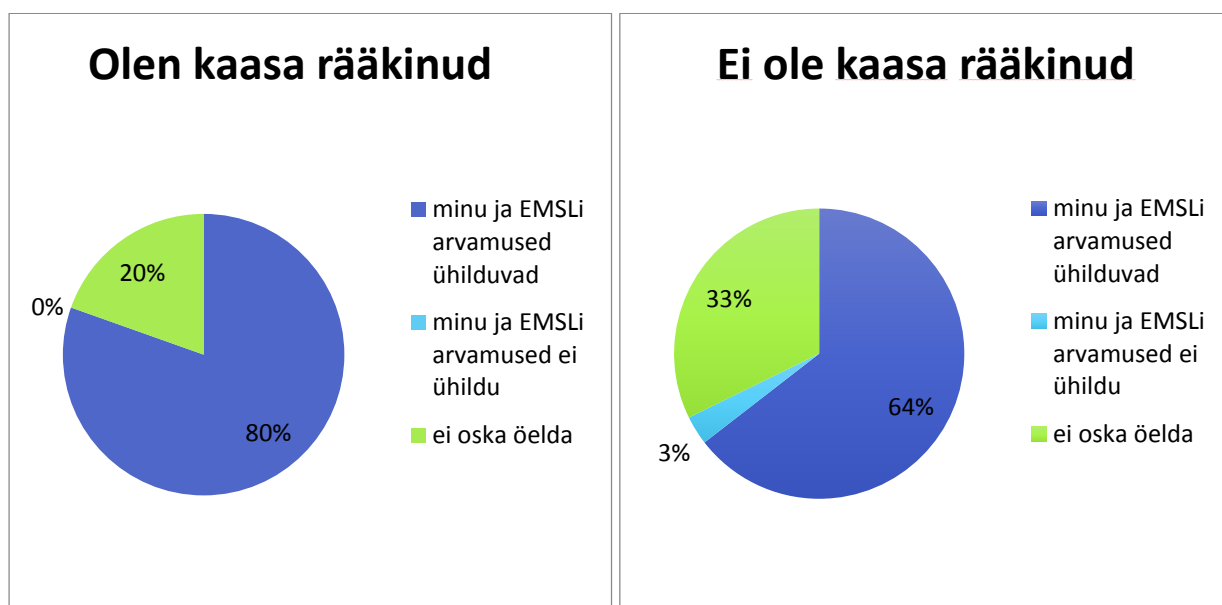
Toonitati, et EMSL võiks jätkata oma tööd vanaviisi, kuid osa vastajaist pakkus välja võimalikke väiksemaid või suuremaid muudatusi. Näiteks võiks EMSL olla agressiivsem rahastamise korrastamise ja kaasamise järelevalve teemadel, jälgida eetikakoodeksi järgimist ning anda hinnanguid vabaühenduste käitumisele. Veel oodatakse EMSLilt rohkemat tööd liikmetega ja tuge eestkostetöös, näiteks arengukoostöö ja avatud valitsemise vallas. EMSL võiks liikmete ergutamiseks üldisemaid teemasid tõstatada, teha välkküsitlusi liikmete ja Hea Kodaniku lugejate seas, pakkuda isiklikke konsultatsioone (nt tulumaksuvabastuse osas), ja võtta aktiivsemalt osa liikmete üritustest.

Ehkki EMSLilt oodatakse praegusele tegevusele lisaks enamat, toonitasid nii mõnedki liikmed, et nad ise peaksid praegusest aktiivsemalt panustama, et EMSL saaks nende sõnumeid võimendada. Töökoormuse ja ajanappuse tõttu pole see aga paljudel võimalik.

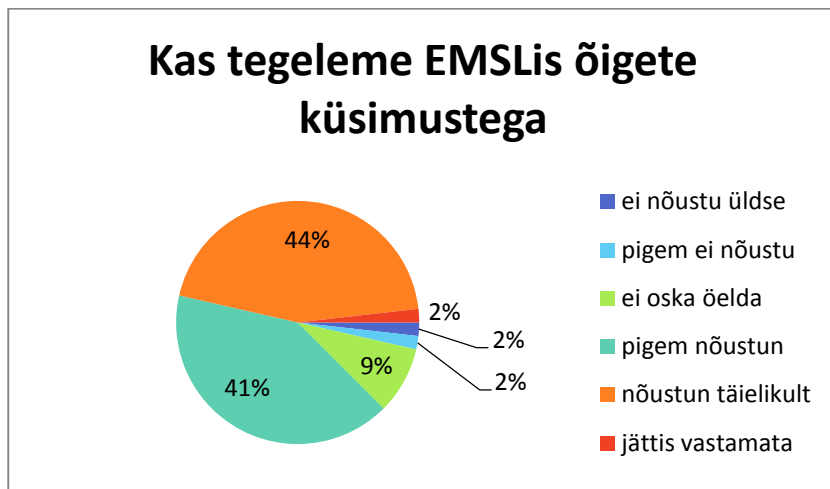
II Hinnang EMSLi tegevusele

Teiseks uurisime, kas EMSL esindab liikmete arvamust, ja küsisime, kas EMSLi seisukohad ja liikmete arvamused ühtivad. Vaatasime eraldi neid, kes on kaasa rääkinud, ja neid, kes seda teinud ei ole. 56 liikmeküsitluses osalenust vastas küsimusele 46 liiget.

Suurem osa kaasa rääkinud liikmetest leiab, et seisukohad klapiavad (80%) ning ülejäänud ei oska täpsemalt öelda. Nendest, kes kaasa rääkinud ei ole, on proportsionaalselt mõnevõrra enam hinnangut mitte andnud (33%). Siiski enam kui pooled (64%) nendivad, et hoolimata ise arvamuse avaldamisest, esindab EMSL ka nende seisukohti. Vaid üks liige, kes kaasa ei ole rääkinud, leiab, et tema organisatsiooni arvamus ei kattu EMSLi omaga.

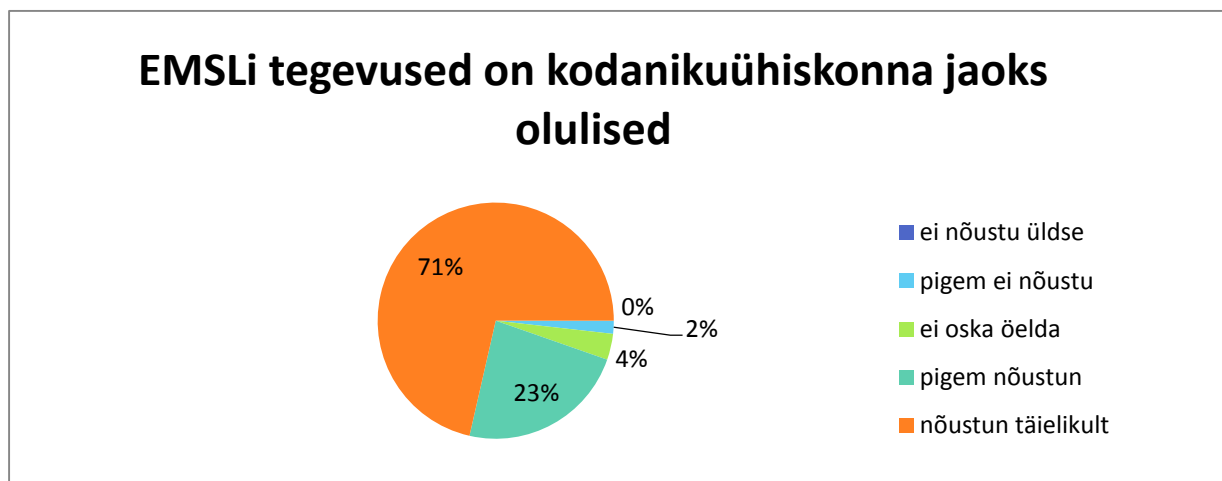
Ka peab enamik liikmeid EMSLi tööd õigustatuks. Üle 80% vastanutest nõustub täielikult või pigem nõustub väitega, et **EMSLis tegeldakse õigete küsimustega**.

Liikmed hindavad nii EMSLi teadmisi vabakonna eksperdina, tegevusi valitsuse suunal kui ka EMSLi üritusi: "Kodanikuühiskond paistab üha rohkem silma ja kostab kõrva, ju siis tegeletakse õigete asjadega".

Kriitilisemad liikmed leiavad aga, et EMSLi töö saaks olla tõhusam. Näiteks saaks EMSL olla võimukandjate suunal agressiivsem (näiteks katuseraha teema vedamine jäi nõrgaks, RK stenogrammide ja liikmete puutumatus otsused oleksid võinud saada karmima hinnangu). Lisaks leiti, et EMSL oleks pidanud kujundama seisukoha kooseluseaduse küsimuses.

Liikmed hindavad **EMSLi tegevusi kodanikuühiskonna jaoks oluliseks**. Üle 90% vastanutest nõustub kas täielikult või pigem nõustub sellega, et EMSLi tegevused on kodanikuühiskonna jaoks olulised.

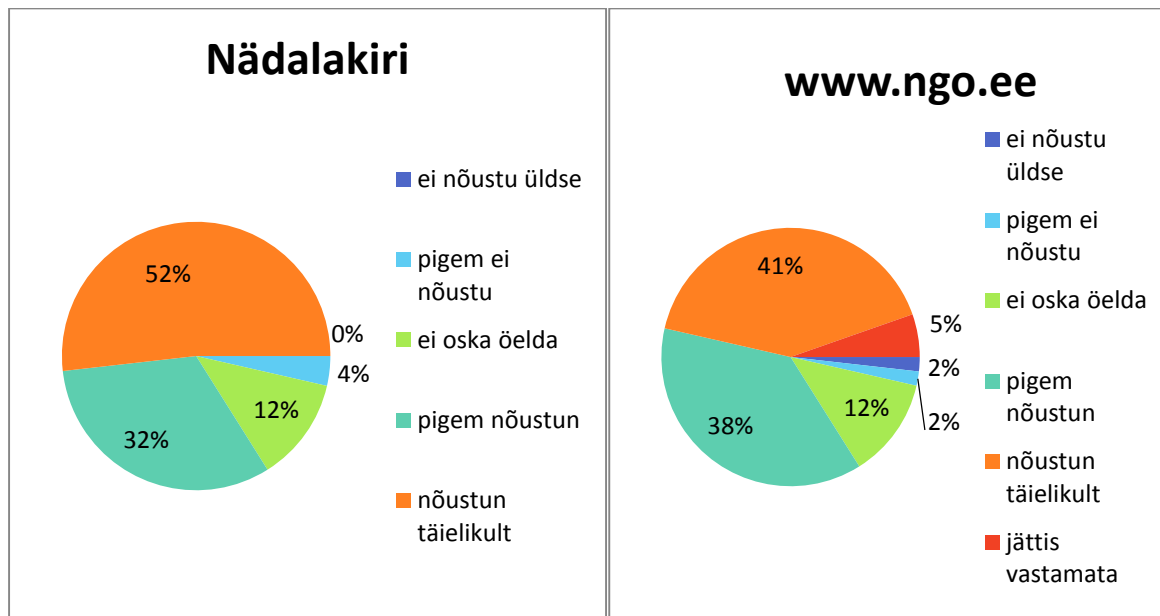
Kommentaariidest selgus, et liikmed hindavad valdkondade üle tööd, EMSLi juhtide aktiivsust väiksemate MTÜde esindajatena ning koolitusi ja võrgustikku, mis aitab olla üksteise tegemistega kursis.

III EMSLi infokanalid

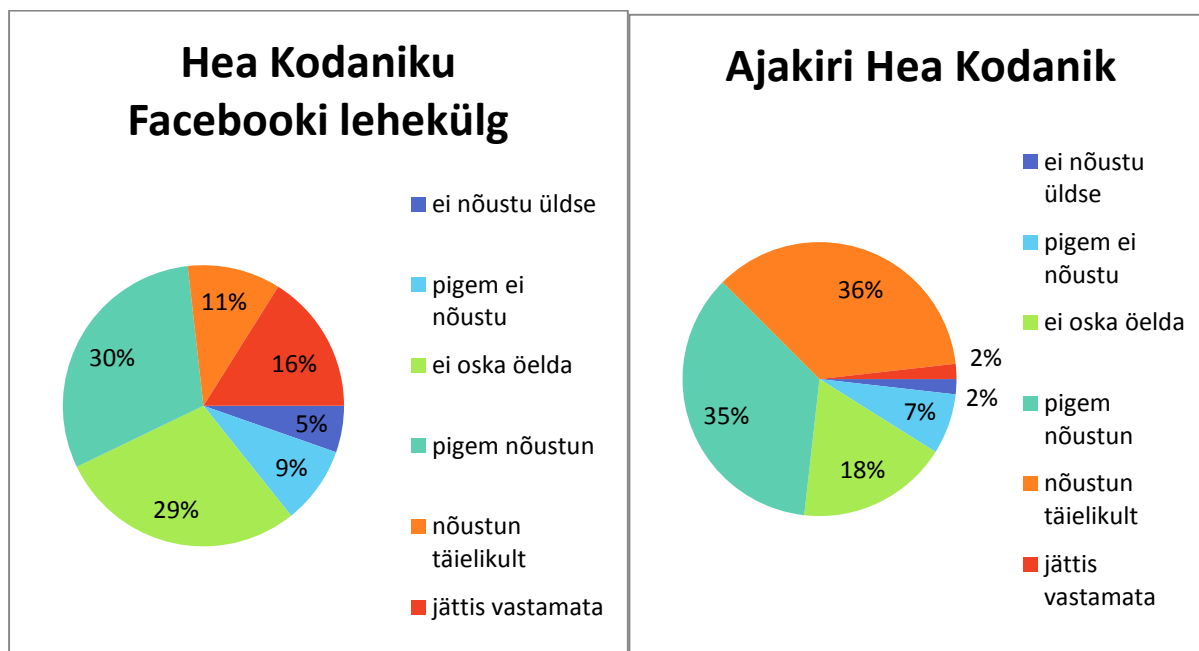
Liikmete arvates on **EMSLi infokanalitest enim olulist informatsiooni nädalikirjas**. Üle 80% vastanutest nõustub täielikult või pigem nõustub, et EMSLi nädalikirjas kirjutatu on nende jaoks oluline. Mitte ükski

vastajatest ei arva, et nädalakirjas pole nende jaoks olulist informatsiooni.

Ligilähedane protsent vastajatest (79%) nõustub, et EMSLi kodulehel www.ngo.ee kajastatu on nende jaoks oluline. Kommentaarides tehti ettepanek, et ngo.ee võiks olla kasutajasõbralikum.

EMSLi Facebooki (FB) uudisvoog pole liikmete jaoks niivõrd oluline. Vaid alla poole vastanutest (41%) leiab, et nad saavad FB-st olulist informatsiooni. Hea Kodaniku FB uudisvoo osas ei oska seisukohta võtta märksa suurem protsent vastanutest (29%) ning on ka neid (16%), kes jättis üldse vastamata.

Ehkki vastajate protsent, kes nõustub, et ajakiri Hea Kodanik edastab neile olulist informatsiooni, on natuke väiksem (71%) kui nädalakirja või www.ngo.ee puhul, saame siiski öelda, et ka ajakirja peavad liikmed oluliseks infokanaliks.

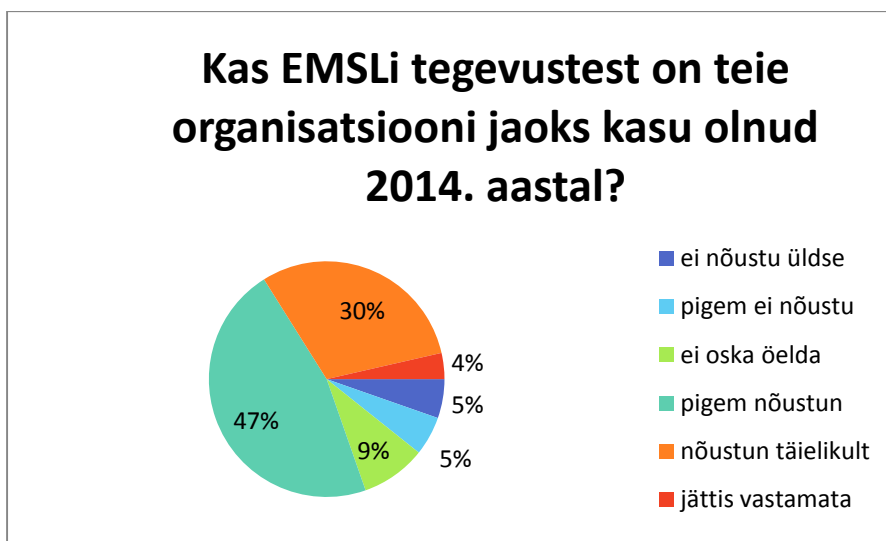
Millisest informatsioonist on liikmetel vajaka?

Liikmed sooviksid rohkem teada kodanikuühiskonna uudistest, huvitavatest algatustest, trendidest ja eksperimentidest mujal maailmas (nt naaberriikides Soomes, Lätis, aga ka Leedus). Lisaks tahetakse kuulda tegijatelt eestkosteorganisatsioonide heade praktikate kohta, mittetulundussektori ja teiste valdkondade haakuvuskohtadest (nt ärimaailmas tegutsevate inimeste kokkupuutepunkte vabakonnaga ja edulugusid), tahaks teada millega tegelevad ministriumide kaasamiskoordinaatorid, lugeda uuringute lühikokkuvõtteid. Samuti soovitakse rohkem infot EMSLi päevakorras olevatest tegevustest ja MTÜde eestvedajate õiguslastest ning kaasaegse juhtimise koolitustest. Üks liige rõhutas, et infot on ehk isegi liialt palju, aga vaja oleks süsteemsust.

Arvati, et EMSL võiks pakkuda artikleid Äripäeva, Eesti Ekspressi ning levitada nädalikirja ministriumide, Riigikantslei, Riigikogu ja ettevõtete seas, et informatsioon jõuaks huvitatuteni hõlpsamalt.

IV Mis kasu said liikmed EMSLilt 2014. aastal ning ootused käesolevaks aastaks

Rohkem kui kolmveerand liikmetest (77%) nõustub kas täielikult või pigem nõustub väitega, et EMSLi tööst on 2014. aastal nende organisatsiooni jaoks kasu olnud. Üksikud liikmed tunnistasid, et EMSLi tööst polnud eelmisel aastal nende organisatsiooni jaoks kasu üldse või kasutegur oli väike.

Avatud küsimuses tahtsime konkreetselt teada, mis kasu on liikmed EMSLi tööst oma organisatsiooni jaoks saanud.

Liikmed on EMSLilt saanud abi ja ideid organisatsiooni nähtavaks tegemisel, nõu (tulumaksusoodustuse taotlemine, mentorprogramm, õigusi ja kohustusi puudutav nõu, arenguvajaduste kaardistamine ja lahenduste pakkumine), vabaühenduste ühisteks teemadeks huvikaitset ning tuge ja konstruktiivset kriitikat liikmete tegevuste peegeldamisel. Lisaks on kasu olnud koolitustest, oma teemade kajastamise võimalusest EMSLi infovoos ning EMSLi pakutavast teabest. Teabe all nimetati nädalikirja, ajakirja, käsiraamatuid, infot liikmete tegevustest ja ühistest eesmärkidest, kodanikuühiskonna arengutrendidest, sotsiaalsest ettevõtlusest, taotlusvoorudest, struktuurfondide toetustest, KÜSKi õppepäevadest, koolitajate kontaktidest, vabadest töökohtadest liikmesorganisatsioonides. Ka saadi kasu kaasa rääkimise võimalusest ning EMSLi üritustest (tulevikugrupi arutelud, liikmeklubid, suvekool). **Leiti, et EMSLi tegevused on toonud vabakonnale üldiselt kasu, sest vabaühenduste tähtsuse kasv ühiskonnas on tajutav.**

Millist tuge ja abi liikmed vajavad?

Liikmed vajavad jätkuvat juriidilist tuge ja nõustamist (liikmearvestus, põhikirjalised küsimused), huvikaitset strateegilise partnerluse ja tegevustoetuste teemal, kogemuste vahetamist ja koostegemise võimalusi, ühenduste algatuste toetamist/võimendamist poliitilisel tasandil, koolitusi, ajurünnakuid, nõustamist projektitaotluste ning projektipartneri otsingu korral. Samuti soovivad liikmed süsteemset informatsiooni: ülevaateid kodanikuühiskonna seisuga ja trendide kohta, analüüse. Nädalakiri võiks pakkuda klikkides arvamuse avaldamise võimalust ning EMSLi liikmed võiksid ise aeg-ajalt osaleda teledebattidel. Oodatakse ka seda, et EMSL teadvustaks rohkem vabatahtliku tegevuse olulisust, pakuks liikmetele tuge võrdse kohtlemise edendamise valdkonnas ning tagaks selle, et ka kodanikualgatuse vähemtähtsad valdkonnad, mis meediaruumis nii hästi silma ei paista, piisava tähelepanu saaksid.

Mida ootavad liikmed EMSLilt 2015. aastal?

Oodatakse EMSLi töö jätkumist samal kursil selgete eesmärkide ja sõnumitega, aga ka jätkuvat kaasamist, motiveerimist ja liikmekoostööd ning Tallinna-väliseid temaatilisi liikmekohtumisi. Veelgi rohkem oodatakse:

- 1) jõulisemat huvikaitsetööd (MTÜ rahastamise küsimus, võitlus vabasektori ruumi vähenemise vastu),
- 2) suuremat liidrirolli ühiskonna ja kodanikuühiskonna probleemide tõstatamisel ning jõulisemat kriitikat võimukandjate suunal. Teemadest nimetati huvikaitseorganisatsioonide sõltumatuks tegutsemiseks vajaminevate tingimuste eest seismist, erakondade valimiseelsete kulutuste järelevalvet, survet vabaühenduste ja riigi partnerlussuhete arendamiseks, kaasamise järelevalvet,
- 3) kvaliteetseid koolitusi, sh suvekooli jätkumist (ehk teisel ajal), info levitamise võimalust,
- 4) rahvusvahelise tegevuse laiendamist.

Kokkuvõte

2015. aasta märtsikuu seisuga on liikmed EMSLi tööga rahul. Valdavalt nõustatakse, et EMSL kaasab liikmeid piisavalt, tegeleb õigete küsimustega ning et EMSLi tegevused on kodanikuühiskonna jaoks olulised. Liikmed tajuvad vabaühenduste tähtsuse tõusu ühiskonnas ning leiavad, et see peegeldab ka EMSLi tööd.

Liikmetel on olnud EMSLi tegevusest kasu – peamiselt nõustamisest, huvikaitsest, kaasamisest, koolitustest, EMSLi üritustest ning vahendatud teabest.

Aga on ka tegevusi, milles EMSL võiks liikmete arvates olla mõjusam: näiteks huvikaitsetöö, oodatakse suuremat agressiivust võimukandjate suunal ning julgemat liidrirolli võtmist vabakonda puudutavates küsimustes. Jätkuvalt oodatakse Tallinna-väliseid liikmekohtumisi ning liikmete tegevuse toetamist.

EMSLi infokanaleid peavad liikmed valdavalt informatiivseteks. Olulisim info on nende jaoks nädalakirjas ning EMSLi kodulehel, tähtis on jätkuv võimalus EMSLi kanalite kaudu infot levitada. Senisest rohkem soovivad liikmed aga teavet (1) teiste riikide kodanikuühiskonna tendidest, algatustest ja eksperimentidest, (2) vabakonna ja äri sektori kokkupuute- ja koostöökohtadest, (3) lühikokkuvõtteid vabakonda puudutavatest uuringutest.

Kokkuvõtte koostas:

Kristiina-Maria Ploom, EMSLi liikme- ja võrgustikukoordinaator

Viis mõtet liikmeküsitluse kokkuvõttest

- Enam kui pooled me liikmetest leidsid aega EMSLi liikmeküsitlusele vastamiseks. See näitab, et liikmetele läheb korda, mida EMSL teeb, kuidas teeb ja kuidas meil läheb. See omakorda, et võrgustik on elav ja toimiv. Hea on teada, et enamjaolt on me valikud olnud õigustatud. Väärtuslik konstruktiivne kriitika ja sisukad soovitusel annavad aga ainet õppimiseks ja paremaks saamiseks.
- Varemgi on liikmed meile meelde tuletanud, et EMSL ei ole kaugeltki eeskujulik võrdsete võimaluste loomisel. Teisalt oleme sellest teadlikud ja proovinud paremini. Targem ruumivalik on toonudki me seminaridele ja kohtumistele enam liikumispuudega inimeste organisatsioone; regulaarne venekeelne kommunikatsioon ja taas algav nõustamisprogramm vene töökeelele vabaühendustele aidanud jõuda organisatsioonideni, kes muidu me võrgustikust välja jääksid. Tallinnavälised liikmeklubid Jõhvis ja Tartus olid eelmisel aastal edukad ja pealinnast väljas plaanime käia ka edaspidi.
- Nõustamine ja konsultatsioon on EMSLi töös üsna igapäevased. Aitame vabaühendusi, kes oma muredele või küsimustele mujalt vastust ei saa, loomulikult kui meil on selleks pädevust ja võimalust. 2014. aastal nõustasime kirja või telefoni teel enam kui 120 korral. Üksikute juhtumite abil leiame tihti üles ka süsteemsemad probleemid, mistõttu oleme tänulikudki, kui meiega probleeme jagatakse. Tõsi, nõu projektitaotluste koostamisel me ei anna, kuid seda teevad suurepäraselt maakondlikud arenduskeskused.
- Olen nõus, et võiksime mõnel teemal olla huvikaitstes jõulisemad. Teisalt pean tähtsaks, et kõik, millest räägime, oleks läbimõeldud, põhjendatud ja EMSL võtaks sõna teemadel, milleks meil liikmetega kokkulepe. Kuidas EMSL oma seisukohad kujundab, on kirjas üldkoosolekul läbiräägitud põhimõtetes www.ngo.ee/liikmetekaasamine. Kindlasti peame aga otsima võimalusi, et olla kaasamisel ja arutelude korraldamisel operatiivsem, kiirem, tõhusam. Välgküsitlused ja lihtsamad arvamuse küsimised on väärt meeldetuletused.
- Me liikmete jaoks on jätkuvalt tähtis vabaühenduste rahastamist puudutav ja mul on hea meel, et sellega 2015. aastal põhjalikumalt ka töötame. Aasta lõpuks loodame saada kokku variraporti vabaühenduste riigieelarvelise rahastamise juhendi kasutamisest, aasta jooksul teha aga ka väiksemaid vahekokkuvõtteid.

Maris Jõgeva, EMSLi juhataja